

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Ангелина Печева Влахова – Петрова, д.м.

**Ръководител на Катедра по протетична дентална медицина,
Факултет по дентална медицина, Медицински Университет – Пловдив, България**

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

професионално направление: Дентална медицина

докторска програма: Протетична дентална медицина

Автор: д-р Атанас Васков Дошев

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: Протетична дентална медицина

Тема: „Ретроспекция на промяната на цвета на временните конструкции при неснемаемо протезиране“

Научен ръководител: проф. д-р Диян Славчев, д.м.

(акад. дл., име, презиме, фамилия, н. ст. – научна организация)

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител е в съответствие с Чл.115 (1) от Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ – Пловдив; Правилник на МУ-Пловдив от 2021 г. и включва следните документи:

- Заявление до Ректора на МУ-Пловдив за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд
- автобиография в европейски формат с подпис на докторанта
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование
- заповеди за записване в докторантура и за отчисляване с право на защита
- заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит или докторантски минимум по специалността
- протокол от катедрен съвет за предварително обсъждане на дисертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури

- дисертационен труд
- автореферат
- списък на научните публикации по темата на дисертацията
- копия на научните публикации
- списък на участията в научни форуми
- списък на забелязани цитирания
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи
- други документи, свързани с хода на процедурата

Докторантът е приложил 4 пълнотекстови публикации (1 от които в реферирано списание) и 3 участия в научни форуми.

Бележки и коментар по документите:

Документите са изрядно подготвени и подадени.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Атанас Васков Дошев е роден в гр. Пловдив на 02.08.1990 г. Завършва средното си образование в ЕГ „Иван Вазов“ с профил немски, руски и английски език през 2009 г.

През 2016 г. завършва МУ-Пловдив със специалност Дентална медицина. От 2017 г. практикува в собствена частна практика. Редовен член на БЗС.

През 2017 г. започва работа като „Асистент“ в Катедра по протетична дентална медицина. ФДМ, МУ-Пловдив.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Както всяка една протезна конструкция, така и временната, задължително трябва да отговаря на функционалните изисквания, да запази или подобри дъвкателната и говорната функция. Възстановяването на говорната функция е едно от основните желания на много от пациентите, поради естеството на тяхната професия и нивото на самочувствието им. От тук изхожда и изискването за естетиката.

Установява се, че цветът е показател, който при временните конструкции не е константен, а под влиянието на определени фактори се променя. Това нарушава естетиката и не отговаря на едно от трите основни изисквания при протетично лечение. За да се избегне този недостатък е необходимо да се проведат редица изследвания, за да се открие етиологията на поставения проблем, което прави темата на дисертационния труд актуална и целесъобразна.

Целта и задачите на дисертационния труд са ясно, точно и разбираемо формулирани.

4. Познаване на проблема

Докторантът д-р Атанас Васков Дошев познава отлично състоянието на проблема и оценява творчески литературния материал. Свидетелство за това е подробният литературен обзор, изготвен на базата на общо 230 литературни източника, 33 от които на кирилица, богато онагледен с фигури и снимки.

5. Методика на изследването

Избраната методика на изследване позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

Анкетното проучване в Задача 1 е проведено чрез пряка индивидуална анкета, при която въпросникът достига до всяко лице, включено в изследваната група, при съхранена анонимност на получените отговори. За целите на анкетното проучване са изработени 180 анкетни карти, състоящи се от 10 въпроса (четири, от които отворени).

По Задача 2 е създадена матрица за изработване на опитни тела цели да постигне форма, максимално наподобяваща анатомичната и морфологична такава, за да се гарантира достоверност на получените резултати.

По Задача 3 са изработени опитни тела (чрез матриците от Задача 2) и са подложени на действието на пет оцветяващи разтвора от по 100 мл в пет отделни съда: кока-кола, кафе еспreso, чай горски плодове, сок портокал и червено вино. Измерванията на промените в цвета са осъществени с помощта на два спектрофотометрични апарата – Vita EasyShade и Spectro Shade (преди поставянето в разтвора, на 1, 4, 7 и на 14 ден).

По Задача 4 е проведено клинично проследяване на 45 временни конструкции (11 единични коронки и 34 мостови конструкции) за промяна в цвета при различни пациенти.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на д-р Дошев съдържа 199 компютърни страници, от които 31 страници са библиография и 8 съдържат приложения.

По отношение на литературния обзор прави впечатление широкия обхват на библиографската справка (230 литературни източника, от които 33 са на кирилица) и използването предимно на съвременна литература (след 2010 г.).

Литературният обзор е подробен и добре структуриран.

Целта и задачите са в съответствие с избраната тема.

Представянето и онагледяването с фигури и графики на собствените изследвания по отношение на материалите и методите е на необходимото ниво.

Резултатите са систематизирани и подредени според поставените задачи. Онагледени са със снимков материал, крайни таблици и схеми.

Обсъждането е направено според съвременните изисквания за структуриране на дисертационен труд, отделно по всяка една от задачите. Приложени са таблици и диаграми, получени след статистическата обработка на данните.

Заклучението и изводите са в пряка връзка с получените резултати.

Приносите разкриват съвременната насоченост на научния труд.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Приносите на дисертационния труд на д-р Дошев са систематизирани и разделени в три групи: с потвърдителен, с научно-приложен и с оригинален характер.

Приноси с потвърдителен характер

1. Създадената анкетна карта потвърди проучването на М. Димова от 2003г., че по-голямата част от ЛДМ изработват ВК.
2. Честата употреба на кафе, червено вино и в по-малка степен на чай води до промяна в цвета на временните конструкции.

Приноси с научно-приложен характер

1. Създадената пациентска карта дава информация за промяната в цвета на временните конструкции в условията на устната кухина за определен период от време, както и възможност за статистическа обработка на събраните данни.
2. Създадените месингови матрици дават възможност за изработването на множество опитни тела с един и същ размер и форма, с цел унифициране на изследването.
3. Изследва се промяната в цвета по трите зони на зъба – шийка, тяло и режещ ръб.
4. Изследва се промяната в цвета на ВК по групи зъби – резци, кучешки, премолари и молари.

Приноси с оригинален характер

1. За първи път се създава матрица с индивидуална форма и дизайн, наподобяващ този на естествената вестибуларна зъбна повърхност.

2. При анализа на резултатите за първоначален цвят на ВК е приет не този, посочен от производителя, а измерения от двата апарата преди оцветяването.

3. За първи път у нас се изследва промяната в цвета на временните конструкции в лабораторни условия с помощта на два различни спектрофотометрични апарата – Vita Easyshade и Spectro Shade.

4. За първи път у нас се проведе клинично изследване за промяната в цвета на ВК чрез апаратите Vita Easyshade и Spectro Shade.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите и участията, свързани с дисертационния труд на д-р Дошев, са общо 7 и могат да бъдат класифицирани по следния начин:

- публикации – **4 броя**, от които **1 в реферирано** списание на английски език (Folia Medica, MU-Plovdiv) и 3 в сборник на Съюза на учените в България, Пловдив;

- участия - **3 броя**, всичките на научна сесия на СУБ-Пловдив

9. Лично участие на докторанта

По мое мнение личното участие на докторанта д-р Дошев в проведеното дисертационно изследване е безспорно и формулираните приноси и получени резултати са лична заслуга на д-р Дошев и на научния му ръководител проф. Славчев.

10. Автореферат

Авторефератът на д-р Дошев е направен според изискванията на съответните правилници и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

Съдържанието и качеството на автореферата отговарят на изискванията.

11. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки към окончателния вариант на дисертационния труд.

12. Лични впечатления

Д-р Дошев е трудолюбив, организиран и амбициозен. Има потенциал за академично развитие, ето защо се надявам скоро след защитата на ОНС „Доктор“ да заеме АД „Главен асистент“.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на д-р Дошев да продължи работата си в областта на промяната на цвета на временните конструкции при неснемаемо протезиране по бъдещ научен проект на МУ-Пловдив, като включи и цветоопределяне с помощта на интраорален скенер.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на МУ - Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на МУ – Пловдив.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Атанас Васков Дошев **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Протетична дентална медицина“ като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’* на д-р Атанас Васков Дошев в докторска програма по „Протетична дентална медицина“.

29.04. 2021 г.

Рецензент:

(проф. д-р Ангелина Влахова, д.м.)

(ак. дл., име и фамилия, н. ст.)